

Nr 170.

Av herr **Björck** m. fl., om höjd beskattning av rusdrycker samt om begränsning av utminuterung och utskänkning av dylika drycker.

En avsevärd ökning av alkoholkonsumtionen i vårt land har under det senaste året kunnat konstateras. Sålunda har antalet avdömda fylleriförelser ökat från 7,296 under årets första kvartal till 12,894 under tredje kvartalet, en ökning av nära 70 procent. Den ökade konsumtionen har också medfört, att våra alkoholanstalter för närvarande äro överbelagda, enär tillströmningen av nya patienter varit ovanligt stor under förra årets sista månader.

De skadeverkningar, som alltid kunnat konstateras i samband med en ökad alkoholkonsumtion, ha ej heller uteblivit. Antalet svårare brott, begångna under rusets inflytande, har som känt ökat oroväckande. Våldsdåd i hemmen, överfall på gator och andra offentliga platser, begångna av berusade personer, inträffa så gott som dagligen. Dessa händelser äro särskilt beklagliga i en tid, då nationens hela kraft behöver tillvaratagas för att kunna bemästra de svårigheter, som kriget och kristiden medfört även för vårt land, och då det kräves, att varje medborgare tar sin del av bördorna och ansvaret.

Det måste anses vara statsmakternas skyldighet, särskilt med hänsyn till det allvarliga tidsläget, att vidtaga åtgärder för att så långt möjligt komma till rätta med dessa missförhållanden. Man måste söka förhindra eller åtminstone avsevärt försvåra åtkomsten av rusdrycker för dem, som missbruka desamma. I hög grad önskvärt är dessutom, att ungdomen så långt möjligt skyddas för de skadeverkningar, som förtäring av alkoholhaltiga drycker visat sig medföra, enär de avtrubba självkontrollen även vid förtäring av små kvantiteter.

Det synes oss därför ofrånkomligt, att statsmakterna vidtaga olika restriktiva åtgärder av konsumtionshämmande karaktär. I första hand vilja vi därvid rekommendera en kraftig höjning av beskattningen å rusdrycker. Detta är så mycket mer motiverat som en avsevärd prispfördyring skett å allmänna konsumtionsvaror. Men för att en skattehöjning i dagens läge skall få önskvärd effekt, får den icke vara alltför liten, varför vi vilja förordna en kraftig höjning av skatterna å rusdrycker.

I Kungl. Maj:ts kungörelse nr 773/1941 angående vissa inskränkningar i detaljhandeln med rusdrycker har Kungl. Maj:st med stöd av 3 kap. 22 §

förordningen den 18 juni 1937 angående försäljning av rusdrycker funnit gott förordna följande:

»Spritdrycker må ej till någon utminteras i större myckenhet än tre liter i kalendermånaden. Till den, för vilken utminuteringen enligt hittills gällande föreskrifter av hemortsbolaget fastställts till myckenhet understigande fyra liter för varje kalendermånad, må utminteras högst två liter i månaden. För kalendermånad fastställd myckenhet må ej uttagas efter månadens utgång.»

Enligt vår mening bör höjd beskattning å rusdrycker kombineras med ytterligare begränsning av kvantiteterna vid utminutering såväl som utskänkning av rusdrycker. Effekten av vidtagna åtgärder i nykterhetsfrämjande riktning skulle därmed väsentligt ökas. Vi föreslå därför, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att utminuteringen av spritdrycker må gälla högst 2 liter i månaden och att kvantiteten rusdrycker vid utskänkning minskas i förhållande därtill.

Med hänvisning till ovanstående hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta kraftig höjning av beskattningen av rusdrycker; samt

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller, att Kungl. Maj:t utfärdar bestämmelser om begränsning av utminutering och utskänkning av rusdrycker i enlighet med vad i motiveringen anförts.

Stockholm den 24 januari 1943.

John Björck.

P. J. Näslund.

Eskil Albertsson.

Ernst Åqvist.

Emil Petersson.

E. A. Lindblom.